

De bodem voorbereiden en voeden

Kweekt u in volle grond?

Het werk dat u moet doen om uw volgende gewassen te laten groeien, zal dan sterk afhangen van de geschiedenis van het terrein. Wat was er tot voor kort op het terrein aanwezig? Wat is de huidige situatie? Probeer de grond in het algemeen luchtig te houden, met voldoende organisch materiaal en voedingsstoffen. Hieronder geven we u enkele voorbeelden van werkwijzen:

Voorbeeld 1: starten in een (oude) moestuin

→ **beluchten**: als de grond verdicht aanvoelt (u kunt bijvoorbeeld moeilijk onkruid verwijderen) of als u de indruk hebt dat er een korst is ontstaan op het oppervlak, is het een goed idee om de grond te beluchten. Idealiter gebeurt dit met een spitvork of woelvork door de kluiten op te tillen/te breken. Zorg er tijdens dit werk voor dat de donkere, bruine laag die aan de oppervlakte lag niet dieper wordt begraven. Zowel het bodemleven als de bodemsamenstelling vinden het fijn om op hun plaats te kunnen blijven.

→ **ongewenste planten verwijderen**: kijk naar de aanwezige groenten/vaste planten/planten. Beslis wat weg moet. In een oude moestuin kan onkruid wieden meestal met de hand of met een schoffel. Als de aanwezige planten te hardnekkig zijn, kunt u de grond gedurende enkele maanden afdekken (met karton of donkere, doorlatende dekzeilen). De vegetatie onder het zeil zal dan ontbinden.

→ **verrijken**: dit kan met compost, mest of organische meststoffen. Goed verteerde **compost** kan in de lente worden toegevoegd, net voor het zaaien of planten. Licht verteerde compost kan in de herfst worden aangevoerd, zodat het materiaal ter plekke kan ontbinden. Het is veiliger om **mest** te gebruiken die eenmaal is afgebroken. Dat kan door de mest toe te voegen aan de compost of door de mest een paar maanden op een hoop te laten rijpen. **Organische meststoffen** zijn gemakkelijk te vinden in de handel. Het gaat dan bijvoorbeeld om gedroogde mest of gedroogd slachtafval. Deze meststoffen zijn gemakkelijk en klaar voor gebruik in de moestuin. Vergeet niet om de instructies zorgvuldig te volgen, want veel van deze meststoffen zijn zeer geconcentreerd!

→ **bedekken**: afhankelijk van wat u zaait en wat u hebt gebruikt om de grond te voeden (compost, dode bladeren enz.), is het mogelijk dat de bodem in de moestuin niet (snel) bedekt is. Probeer in dat geval de grond te bedekken met bladeren, stro, karton enz. om het bodemleven te beschermen tegen droogte, zonlicht enz.

Voorbeeld 2: starten op compacte (levenloze) en arme grond

→ **beluchten/starten:** in een sterk verdichte grond is de kans groot dat u met een woel- of spivork niet door de grond geraakt. Gebruik dan een spade om de kluiten te breken en min of meer beluchte grond te verkrijgen tot een diepte van 20 of 30 cm.

Dit omkeren van de bodem (waarbij de diepere en ondiepere lagen worden gemengd) is meestal niet aan te raden in de moestuin, maar pas als het bodemleven en de bodemstructuur tot stand zijn gebracht.

→ **organisch materiaal toevoegen:** het is belangrijk om zo snel mogelijk een bodem te creëren die rijk is aan organisch materiaal. Die houdt het water en de voedingsstoffen beter vast. Om dat resultaat te bereiken, voegt u compost toe (10 tot 15 cm) of een grote hoeveelheid plantaardig materiaal dat ter plaatse kan ontbinden. Voeg naast organisch materiaal (en zeker als het weinig voedingsstoffen bevat, zoals stro), ook voedingsstoffen aan de bodem toe voor u met de eerste teelt begint. Voeg hiervoor compost (5 tot 10 cm), rijpe mest, organische meststoffen, plantenextracten enz. toe.

→ **bedekken:** afhankelijk van wat u zaait en wat u hebt gebruikt om de grond te voeden (compost, dode bladeren enz.), is het mogelijk dat de bodem in de moestuin niet (snel) bedekt is. Probeer in dat geval de grond te bedekken met bladeren, stro, karton enz. om het bodemleven te beschermen tegen droogte, zonlicht enz.

Een **alternatieve methode** is om een bodem 'op te bouwen' met behulp van de 'lasagne'-techniek: door lagen te maken van rijker en minder rijk plantaardig materiaal, dat u ter plaatse laat ontbinden. Er is een breed scala aan literatuur beschikbaar over het maken van lasagnehopen of om vruchtbaardere grond te creëren.

Voorbeeld 3: starten op een grasveld/in een tuin

→ **het perceel vrijmaken van taai vegetatie (gras, brandnetels enz.):** de eenvoudigste manier om dit te doen, is het perceel bedekken met een dikke laag stro (>20 cm), karton, een doorlatend dekzeil enz. en het zo enkele maanden te laten liggen (of zelfs een jaar, afhankelijk van de vegetatie), zodat de vegetatie eronder kan ontbinden. Hebt u daar geen tijd voor? Voor verschillende vegetatietypes kunt u overwegen om de bovenste 5 tot 10 cm te verwijderen (gras heeft bijvoorbeeld zijn wortels op deze diepte). Het nieuwe oppervlak moet dan worden belucht met een spitsvork of woelvork en verrijkt met 10 tot 15 cm compost.

→ **verrijken indien nodig (gulzige planten of arme grond):** als u een groot aantal gulzige groenten wilt planten, of als u een rijke (donkere) ondiepe laag (<15 cm) vindt als u in de grond graaft, voeg dan compost, rijpe mest, bladeren, gedroogd gras, organische meststoffen enz. toe.

→ **bedekken:** afhankelijk van wat u zaait en wat u hebt gebruikt om de grond te voeden (compost, dode bladeren enz.), is het mogelijk dat de bodem in de moestuin niet (snel) bedekt is. Probeer in dat geval de grond te bedekken met bladeren, stro, karton enz. om het bodemleven te beschermen tegen droogte, zonlicht enz.

Bodembedekking om mee te starten